

מסורת הש"ס

(א) עירובין כה: כמות פה. צ"מ קט. צ"צ קל: קהל, ט (תוספתא פ"ו) חולין מת, א (חולין עו.), ד) שבת סה, ט) לעיל נו: סא: מטהדין גא. תמורה ג,ו) ג"א משרא, ו) קדושין סט, ח) נלעיל כד:., ט) נש"ב יט, י) רש"ל מ"ו, ס) רש"ל ווע"י יעב"ז, ט כס"א: בגימטה, ט) סדר מי שרה פרשה נט, ו) נ"ל אבזה דשמואל,

✠✠✠

תורה אור השלם

1. ראובן כברי אתה בוזי וראשית אוני יקר שאת וְיָתֵר עָד: בראשית מט ג
2. לא יבא פצוע דבא ובורח שפכה בקהל י: דברים כג ב
3. וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם בַּהֶךְ לֹא תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ לֹא תִתֵּן לְבִתּוֹ: תנח"ך לברך: דברים ז ג
4. וְיִתְחַתֵּן שְׁלֹמֹה אֶת פִּרְעָה מֶלֶךְ מִצְרַיִם וַיִּקַּח אֶת בַּת פִּרְעָה וַיְבָרֶכְהָ אֵל עֵיר דָּוִד עַד כְּלִיתָ לְבִגְדוֹת אֶת בִּיתּוֹ וְאֶת בִּית יְיָ: וְאֶת חֹמֹת יְרוּשָׁלַם מַלְכִים א ג א

✠✠✠

גליון הש"ס

רש"י ר"ה בחן ובר שנבעלה בוקרם. עין מוס' לעיל סא ע"א ד"ה אן וזה:

✠✠✠

הגהות הב"ח

(א) גב' פלה נעזרת כוכבים הוא והני מלי: (ב) שם הכי נמי דלסיר (והא תנן) תא"מ, וי"צ ס"א אלהה תנן: (ג) שם לא מילתא היא דאמרי בגיורת לית לה: (ד) רשמי ד"ה ומסתיקין וכו' כתי שניגלע, ג"כ פי לשון מוגלה: (ה) ד"ה כפסוקין וכו' שלא הימה גיורה זו משום:

✠✠✠

מוסף רש"י

ממולאי. מקוטעים, מית על, דלמי אבזה דרב כימי מית על תמא, כדאמרין תמסת ר"ה (שורבין ב"ה) תמספחה רעועה (ב"ה) בית על שכן כרומי יומס, ולי נראה ממולא גנטימס, בעלי זמזין שאין חייב כשאר בני אדם, לשון (ב"ב ד) שקל מולא שרי ננאל (כתובות פה), או: על שם קמזקין נקראו בני על ממולא, כדאמרי כדראשית רבה בתמלת פרשם טז ואשריה וקן עטרת תפארתם שניה וגו' ר"מ אול לממלא ראה אומס שחורי ראש, אמר להם שלא ממספחת עלי אהם דכתיב ציה וכל מרבית ביתך ימותו אששים, אמרו רבי תפסל עלינו, אמר להם לכו וטיפסו לגדקה ואהם יוסים ומהנה הוא דליין מתכפר אלל מתכפר כמורה ונגמילות תמסדי (שורבין ב"ב קדש) ובעינן שם קמא, מילי מוליתא. קטועות אלל רגלים (שורבין בה) אן כדריס כגנטימס, לשון מולא כמולא גנטימס (ב"ב קט) אן: כדריס כרומיס שאין כהם ממס, לשון (איוב יח) ימל קילרו (רשב"ם ב"ב שם), גימל, גידי של אדם, פסול. מפני שהוא שותת. ואינו יורה כחן, וקי"ל (נדה מה) כל שכנת זרע שאינו יורה כחן אית מוליד (חולין מח), נסתם. הנקב אחרי קן, כשר. לנא כקהל (שם), מזורף זריף. עושה מיליס כשכר ומכאפי המכה (חולין יז), המסוללות. מתככות משום מאות תשמיש, פסולות לכהונה. לכן גדול, דלא היא כמולה שלמה (שבת סה), פנוי הבא על הפגויה כוי עשאה זונה. לטיפל מן הכהונה (שורדיון אג) דלנעלת זנות קרי וזהו (תוספות ז).

ממולאי. ממשפחה אומללה מנית עלי דאמרין כפ"ק דר"ה (דף יח).

אזיי ורבה מדנית עלי קאמו: **מנשלה**. מתנשל שכנת זרע ונגמר להוליד ולעשות פרי: **ניקב**. נקב קטן שנסתם ככל שהוא ואין ניכר רואים אם גדול כ"כ שאם נקרי האיש הזה נקרע ומחזיב הנקב

מחמת דוחק הזרע שמתאסף פסול:

היכל אינימא למטה מעטרה נו'.

הוא כראש הגיד. ולמעלה מעטרה ליכא לאוקומי דהתם ודאי לא מקרע שאין הזרע דומה ומתאסף אלל אלל נקב יאיאמו: **היכי עבדינן**. כי אחי לקמן לאורויי היכי מיייתין ליה לדי קרי דלחוי אי מיקרע למיצדקיה ולאכשוריה: **אזי פוקרי**. נקב בית הרעי ומחמת ממיומותו הוא נקרי כך שמעמי: **ראשים אוני**. היא הימה טפת קרי שילאה וממנו ראשון שלל ראה קרי מימיו. כלומר דמלכרת ליה כולי האי: **מעצירין לפניו בגדי צנעונים**. של אשה והוא מההכר כאשה ונקרי: **כדוילי הגנעדי**. שטוף בזימה היה דכתיב ציה"ט אם יטעס עבדך ואמר'י בתמכת שנת כפ' שואל אדם (דף קנז). שטוף בזימה היה לפיכך קפלה עליו זקנה דהיא אמתא דהוא צי רבי בת ז' ומרתינ שאין וטעמה קידלל: **מפני שהוא שופס**. שמחמימות המאהו יואל דרך הנקב י (וכשורע יואל דרך הנקב יאיאמו) אין יורה כחן וקי"ל (תגינה דף טו).

שכנת זרע שאין יורה כחן אינו מורעי: **למעוטי קרום שעלה מחמם מכה ביאה דאינו קרום**. משום דהדר מיפתח והיינו הנך סירכי דריאה דמיטרפא כזה חיותא: **היכי עבדינן**. רפואה לתמוס גיד שניקב: **שערפא**. שגורה: **ומסרעין ליה**. כל סביבות הנקב כתי (י) שיגליע יויאיז דס ומתוך כך הוא מעלה ארוכה וכשר עולה: **שומשנה גמלא**. נמלה גדולה: **ומנכסין ליה**. מניחין ראשה שם ונושך ומדכך ראשו כנקב: **ופסקין ליה לנישיה**. להיות כמותה וכל זמן שהוא הולך וזלה הנשר עולה ומתחבר: **מורף זריף**. עושה כמורה אשגריטינ"א כלע"ז. לישנא אחרנא מורף זריף מעלה נפח אופל"א כלע"ז: **איספולי מיקפל** לאחר שעלה ארוכה חחר ונקלף ונמטר: **המסוללות**. דרך תשמיש זכר ונקבה משפשפות נקבתן זו לזו וכן המסוללת כזנה קטן כסנהדרין (דף סט:): **פסולות לכהונה**. משום זנות: **מתנ' מוסרין בגיורס ומשחחרס**. דלא איקרו קהל: **גב' כהן**. ס (אלכל כהן) כשר אסור בגיורת ומשחחרת כשם וזהו *שנבעלה מקודש: **פלוע דא כהן**. שאסור בישראלית מהו לישא גיורת: **פלוע דא ישראל**. ה"ג **פלוע דא מוסר כנתינה** ולא גרסינן כהן: **כנסינ**. מו' אומות מן הגזעונים: ואי ס"ד **פלוע דא כקדושים קאי**. היכי שרי ישראל כנתינה הא כתיב לא תתחתן כס: **אטו הסס**. דקאסר רחמנא להמתחן בעובדי כוכבים משום קדושה ולאו קדושה הוא דליסרינהו אפילו נתגיירו כגון נתינים שהם גרים התם טעמא דלמלא מוליד כר ופלח לעבודת כוכבים הלכך קרא כהיתם עובדי כוכבים כתיב אלל נתגיירו שר דהא דאמור רבנן ישראל כשר לא ישא נתינה גיורה הוא דגזור כדאמרין כהאי פירקא (לקמן עח): דוד גזר עליהן וכי גזור רבנן כהני דבני אולודי נינהו דומיא דאיסור דאורייתא דטעמא משום אולודי: **אלא מעסה ממזר דבר אולודי הוא**. ומחנה על כל איסורין שבתורה ומדאורייתא אסור בעובדת כוכבים ה"ג דאסור מדרבנן כנתינה: **כפסולין**. כגון פלוע דא וממזר לא גזור רבנן משום דמילתא דלא שכיחא היא. א"נ שלל הימה (ס) זו גיורה משום איסור אלל לפי שלא היו רחמנים אמר דוד אין ראין להמערב ישראל כהן לך לא אסר את הפסולים: **לאו מילתא היא דאמרי**. דאוקימנא קרא כהיתם עובדי כוכבים דכהיתם עובדי כוכבים לית להו חתנות אלל ודאי קרא כגרים כתיב ומשום קדושה היא ומדשרינן פלוע דא כנתינה שמע מינה לאו כקדושהיא קאי: **לא קבלו גרים נו'**. קשיא הוא: **מידי הוא טעמא**. האי דלא קבלו גרים אלל משהו דלא הוו מגיירי אלל לשולחן מלכים הא בת פרעה לאו כריכא להכי שהרי בת מלך הימה:

הערל פרק שמיני יבמות

עו.

ממולאי. פי' כקונטרס מקוטעים משפחה אומללה וקשה דהוה ליה למימר משום דאמון מולאי ויש לפרש שהוא שם מקום כדאמרין כצ"ר ט ר"מ אול לממלא חונהו דהוו שחורי ראש אמר להו מדנית עלי אתון דכתיב כל מרבית ביתך וגו':

שללא ראה קרי מימיו. ונמעברה מביאה ראשונה שמיעכה כאלעבה כדאמרין כמתר כפרך ד' אהין (לעיל ד:):

המסוללות. פירש ריב"ן מטילות שכנת

זרע שקבלו מבעליהן ולא יתכן דכפ' כמה אשה (שנת דף סה. וסס) אמרי' ט שמואל לא שציק להו לנתינה דגנין גבי דדיי משום דרב הונא דאמר נשים המסוללות כו' ומשמע דלא היו נשואות שהיו עדיין צבית שמואל ולא

יתכן נמי הא דפירש כקונטרס התם דפסולות לכהן גדול דלע"ג דכהן גדול לא הוה צימי שמואל מכל מקום מכוער הדבר כיון שנפסלות ככך לכהן גדול דהכא משמע דפסולות אף לכהן הדיוט משום זונה מדקאמר אפילו לרבי אלעזר דאמר פנוי כו' מכלל דרב הונא משום זונה פסיל להו: **בהיותן עובדי כוכבים לית להו חתנות**. והא דפרץ

כפ' אין מעמידין (ע"ז דף לו. וסס) צנותיסן דאורייתא ונינהו דכתיב לא תתחתן כס איספא דקרא סמיך דכתיב כמו לא תקח כנען וכן כשיליה האומר כקדושין (דף סח: וסס) לא גרסינן התם לא יחא לך חיתון כהם ולשון זה משמע דמלא תתחתן דריש ור"ת הגיה לא יחא לך ליקומין כהן דמלא תקח דריש כדפרשית ואיירי כנתינות כדדרשין כי יסיר לרצות כל המסירים דלא שיך כגיורת:

ותיפוק

לכהונה ואפילו לרבי אלעזר דאמר ט פנוי הבא על הפגויה שלא לשם אישות עשאה זונה ה"מ איש אבל אשה ה"פריצותא בעלמא: **מתנ'י** יפצויע דכא וכרות שפכה מותרין בגיורת ומשוחחרת ואינו אסורין אלא מלבא בקהל שנאמר ²לא יבא פצוע דכא וכרות שפכה בקהל ה': **גב' בעו מיניה** מרב ששת פצוע דכא כהן מהו בגיורת ומשוחחרת בקדושתיה קאי ואסיר או דלמא ילאו בקדושתיה קאי ושרי א"ל רב ששת תניתוה ה"פצוע דכא ישראל מותר בנתינה ואי ס"ד בקדושתיה קאי אקרי כאן ³לא תתחתן כהן אמר רבא אטו התם משום קדושה ולאו קדושה הוא דלמא מוליד כן ואזיל פלח לעבודת כוכבים ט) וה"מ בהיותן עובדי כוכבים כי מגיירי ט) בישראל שרו ורבנן הוא דגזור בהו וכי גזור בהו רבנן בהנך רבני אולודי אבל האי דלאו בר אולודי לא גזור ביה רבנן אלא מעתה כמזור דבר אולודי הכי נמי דאסיר ט) והא תנן ט) ²ממזרים ונתינים מותרים לבא זה בזה אלא כי גזור רבנן בבשרים בפסולים לא גזור רבנן הדר אמר רבא לאו מילתא היא ט) בהיותן עובדי כוכבים לית להו חתנות נתגיירו אית להו חתנות מתיב רב יוסף ⁴ויתחתן שלמה את בת פרעה מלך מצרים גייוירי גיירה והא ט) בלא קבלו גרים לא בימי דוד ולא בימי שלמה מידי הוא טעמא אלא לשולחן מלכים הא

מז' אומות מן הגזעונים: ואי ס"ד **פלוע דא כקדושים קאי**. היכי שרי ישראל כנתינה הא כתיב לא תתחתן כס: **אטו הסס**. דקאסר רחמנא להמתחן בעובדי כוכבים משום קדושה ולאו קדושה הוא דליסרינהו אפילו נתגיירו כגון נתינים שהם גרים התם טעמא דלמלא מוליד כר ופלח לעבודת כוכבים הלכך קרא כהיתם עובדי כוכבים כתיב אלל נתגיירו שר דהא דאמור רבנן ישראל כשר לא ישא נתינה גיורה הוא דגזור כדאמרין כהאי פירקא (לקמן עח): דוד גזר עליהן וכי גזור רבנן כהני דבני אולודי נינהו דומיא דאיסור דאורייתא דטעמא משום אולודי: **אלא מעסה ממזר דבר אולודי הוא**. ומחנה על כל איסורין שבתורה ומדאורייתא אסור בעובדת כוכבים ה"ג דאסור מדרבנן כנתינה: **כפסולין**. כגון פלוע דא וממזר לא גזור רבנן משום דמילתא דלא שכיחא היא. א"נ שלל הימה (ס) זו גיורה משום איסור אלל לפי שלא היו רחמנים אמר דוד אין ראין להמערב ישראל כהן לך לא אסר את הפסולים: **לאו מילתא היא דאמרי**. דאוקימנא קרא כהיתם עובדי כוכבים דכהיתם עובדי כוכבים לית להו חתנות אלל ודאי קרא כגרים כתיב ומשום קדושה היא ומדשרינן פלוע דא כנתינה שמע מינה לאו כקדושהיא קאי: **לא קבלו גרים נו'**. קשיא הוא: **מידי הוא טעמא**. האי דלא קבלו גרים אלל משהו דלא הוו מגיירי אלל לשולחן מלכים הא בת פרעה לאו כריכא להכי שהרי בת מלך הימה:

ותיפוק

מתני' דאלו חן הלוקין אלא מאי אית לך למימר מאי לוקה מדרבנן ומשום שטפה דממדות תנא נתינא אפי"ג דלא דמאי לה ולא אחרי מינה דומיא דחלוצה דאגב שטפה דגרושה תניא אפי"פ שאינה אלא מדרבנן. ומיהו לא דמי אהורי דחלוצה בגרושה אחיא כדאמר'י בעשרה יוחסין גרושה אין לי אלא גרושה חלוצה מנין ת"ל אשה ואסיקנא התם מדרבנן קרא ואספכתא בעלמא אבל נתינה לא מממדות קאחיא אפי"ה שטיפה בהדי ממורת. הכא נמי למ"ד דוד גזר עליהם איכא לתרוצי הכי ורבתי יעקב ז"ל פי' נתנין דוד גזר עליהם שלא להפקיעם מידי שעבוד ישראל וישאל לשחררם. תניא בספרי לא יבוא כמזר בקהל ה' גם דוד עשירי אין לי אלא עשירי מעשירי ואילך מנין נאמר כאן עשירי ונאמר בעמנו ומאובי עשירי מה להלן לעולם אף כאן לעולם:

עין משפט ונר מצוה

עא א מ"י פט"ו מהל' איסורי ביאה הלכה ו סמג ללאין קי טו"ש"ע אה"ע סימן ה סעיף ו: **ע**ב ב ג ד מ"י ש"ס הלכה ה טו"ש"ע שם סעיף ד:

עג ה מ"י שם פרק כא הלכה ח סמג ללאין קבו טו"ש"ע שם סימן כ סעיף ב:

עד ו ז ח מ"י שם פט"ו הלכה א סמג ללאין קיח טו"ש"ע שם סי' ה סעיף א:

עה ט מ"י שם פט"ו הלכה ג:

עו י מ"י שם פ"ג הלכה טו: **ע**ז כ מ"י שם הלכה טו:

✠✠✠

לעזי רש"י

אשגריטנ"א [אשגריטניו"ר]. לגרד. אוסיל"א [אינפל"א]. נפוח.

✠✠✠

תוספות ישנים

ורבנן הוא דגזרו כה. ואי"ת והא קא משיב כלאו חן הלוקין (מסות יג.) תמינה. וי"ל דמתכ מדדות קאמרי ואגב ממדות נקטה ולקמן אפרש בעו"ה:

✠✠✠

תוס' חד מקמאי

משום דאחי ממולאי אמריתו [מילין] מוליתא במקומה מבשלה שלא במקומה לא מבשלה. אמר רב יהודה אמר שמואל גיבך ונסתם כל שאילו נקרי פי' ראה קרי ונקרע פסול ואי לאו כשר. הוו בה רבה אלימא למטה מעטרה אפילו נקרע נמי דלא למעלה מעטרה: היכי עבדינן מיייתין נהמא חמימא דשערי ומנחנין ליה אבי פוקרי ומקרי וחזינן ליה: בעו מיניה מרב ששת פצוע דכא מהו בביורת בקדושתיה קאי ואסור או דלמא לאו בקדושתיה קאי ושרי אמר להו רב ששת תניתוה הפצוע דכא מותר בנתינה ואי ס"ד בקדושתיה קאי קרי כאן בקדושתיה קאי אלא לאו ש"מ לאו בקדושתיה קאי. וכוון בביורת ה"ל כישראל כנתינה. וכיון דפסק רבא אפי' בגיורתו אית להו חתנות וכ"ש בגיורת אלאא מסקנא הכי דלאו בקדושתיה קאי והא דאמרי' לקמן דוד גזר עליה דנתינים איכא למימר דפילגי אדריבה וס"ל בביורתן ככוכבים בביורתן הוא אבל בביורתן שרי ואתא דוד וגזר עליהם דאי כרבה דבגירותן אמרה תורה לא תתחתן כס מה גזר דוד וכו"ת א"כ קשיא מתני' דאלו חן הלוקין דקתני הבא על הנתינה ולא קתני הבא הנתינה וקאמרי אלאא על העובדת כוכבים ה"ג עסקינן ואפי"ה לוקה אלמא נתגיירו אית להו חתנות וקשה למ"ד דוד גזר עליהם וי"ל ולטעמך לטעמיה דרב' דסי"ד מעיקרא דבגיותן אסרה תורה ולא בביורתן קשיא